

[Terug](#)

Valérie Naessens

Hoe fotografie de donkerte langzaam een plaats gaf

Na een depressie begon Valérie Naessens te fotograferen. Eerst de duisternis, daarna telkens wat meer licht. Voor haar nieuwe reeks *The Gathering Dark*, nu te zien in Zaventem, trok ze er 's avonds alleen op uit om de banaalste dingen poëzie mee te geven.

15.01.2026

THEMA [Cultuur](#)REEKS [Cultuur](#)AUTEUR [Tom Peeters](#)

TOT 28 FEB

The Gathering Dark

Valérie Naessens

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

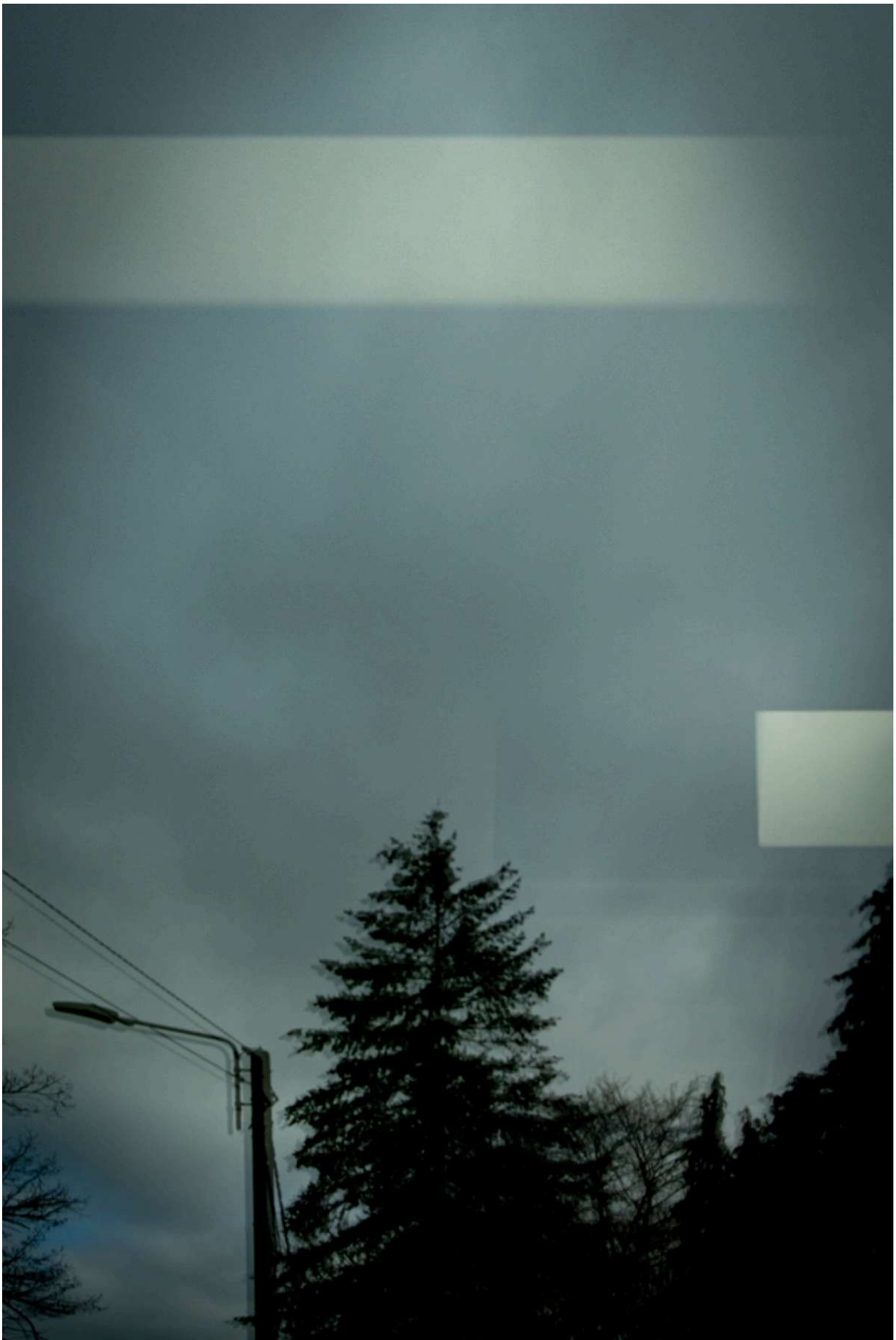
[Meer info](#)

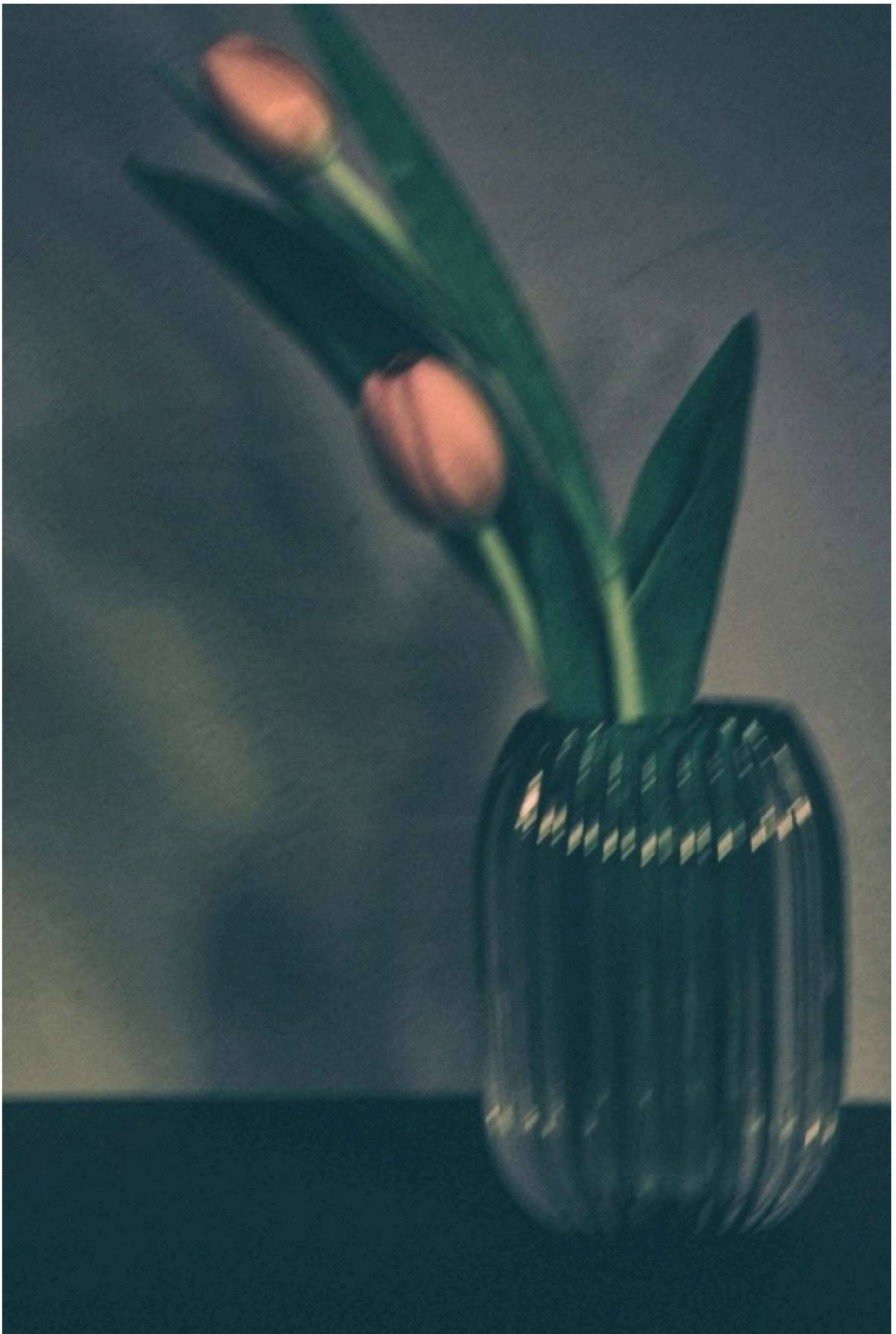
De nachtbeelden van *The Gathering Dark* sluiten aan bij eerdere reeksen van de West-Vlaamse fotografe Valérie Naessens. Werk dat intimiteit steeds met duisternis combineerde en veelal melancholisch van aard is.

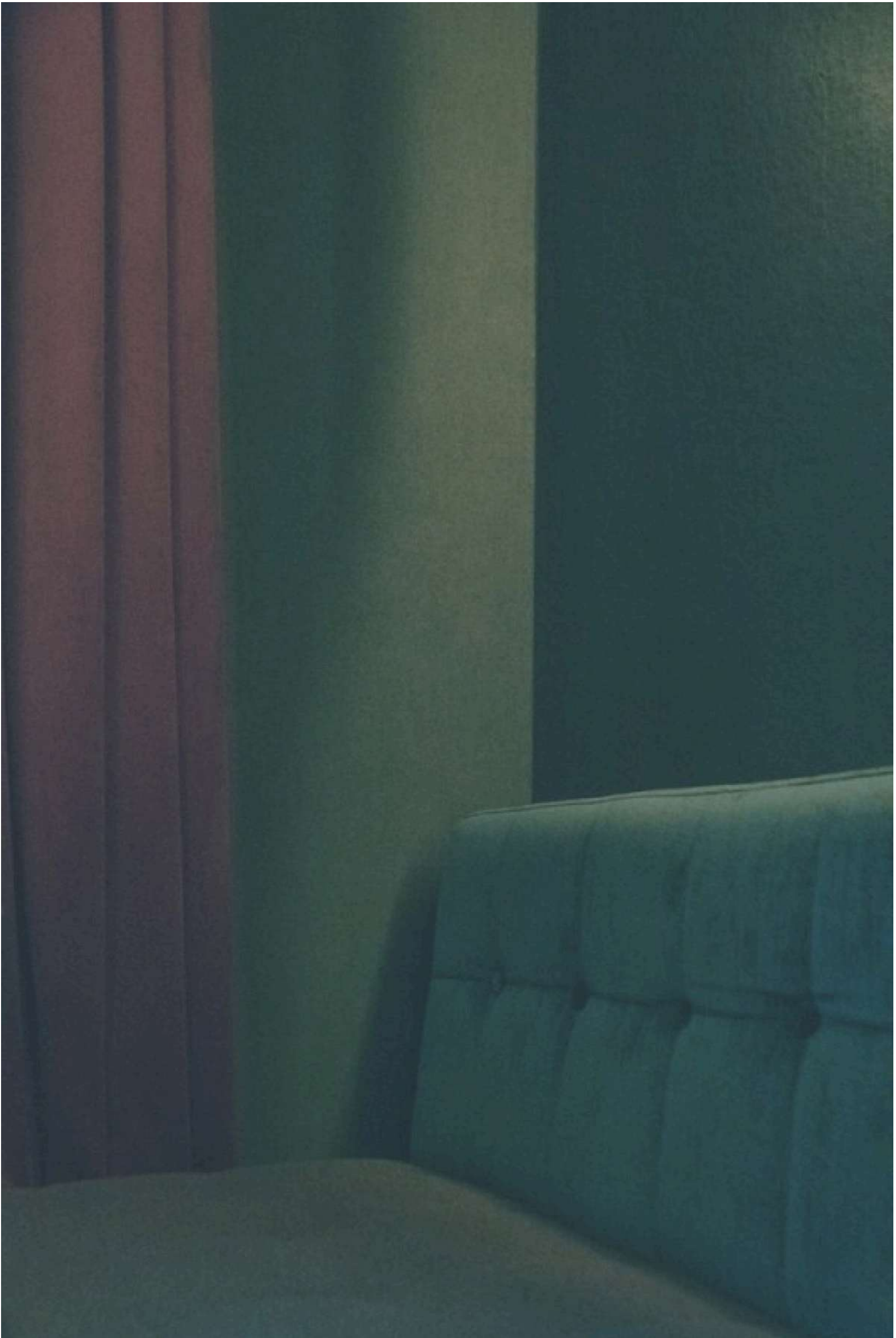
Haar beelden zijn als een droom, met flarden uit haar innerlijke belevingswereld, vertelde ze ons even voor de officiële opening van de expo. Lies Coppens, directeur en programmator van het cultureel centrum De Factorij in Zaventem, bewondert haar specifieke blik: 'Haar foto's brengen je tot stilstand. Je hebt altijd het gevoel dat je dubbel moet kijken, want het duurt even voor de beelden echt doordringen, omdat er zo veel laagjes in zitten. Dat intrigeert.'

De timing van de expo is geen toeval. 'Het winterseizoen sluit aan bij haar intieme, vaak abstracte en naar binnen gekeerde beelden. Ze roepen een warme cocon op of net een zekere geslotenheid. We hebben er bewust voor gekozen om die cocon tot leven te brengen.'

Je merkt het meteen als je de expo binnenwandelt. De ruimte is met witte vilten wanden onderverdeeld in vijf aparte kamers, wat het intieme karakter versterkt. Tegelijk zijn er doorkijkgangen die op een zekere onderlinge samenhang wijzen, en verschillende in- en uitgangen. 'Om te ontsnappen als je niet geïnteresseerd bent, of om nieuwsgierige bezoekers van andere zalen van het cultureel centrum de kans te geven om langs overal toe te stromen', klinkt het lachend.

Realiteit of fictie?

Die wat doolhofachtige encenering versterkt de inhoud, omdat ook de beelden ambigu zijn. Bij haast alles wat je ziet, rijst er twijfel of ze nu effectief de realiteit weergeven - ja, dus - of misschien toch de grens met fictie opzoeken. Coppens: 'Naessens fotografeert een sofa en tulpen, maar ook nog veel banalere voorwerpen. Je moet over een grote creativiteit beschikken om een afvoer, een radiator, een raam of een reling, of een detail ervan, zo poëtisch weer te geven.' De fotografe gebruikt daarvoor verschillende technieken. Haar stillevens komen meestal tot stand in de donkere gang bij haar thuis in Brugge, waar ze minutieus met lichtinval speelt. Voor de landschappen trekt ze er op uit als de avond valt.

‘Zoals anderen een uurtje of twee gaan wandelen met hun hond trek ik er met mijn fototoestel op uit. Vroeger deed ik dat soms met mijn man, nu niet meer, want als ik een beeld zie dat me aanspreekt ben ik afgeleid en moet ik dat meteen kunnen fotograferen. Noem het een innerlijke noodzaak. Een van de redenen waarom ik fotografeer is dat ik er mijn rust in vind. Ik was altijd al in fotografie geïnteresseerd, maar het PMS (het vroegere CLB) had me destijds afgeraden er ook professioneel iets mee te doen. Uiteindelijk haalde ik een koksdiploma en ben ik nog hotelmanagement gaan bijstuderen. Nu sta ik parttime in een kledingzaak en is fotografie vooral een hobby.’

Diepgang in banaliteit

Dat wil ze zo houden, ook al is haar hobbywerk inmiddels opgepikt door een handvol curatoren en een vooraanstaande galerij in Oostende, en werd ze intussen zowel voor groeps- als solo-expo's gevraagd. Opmerkelijk voor iemand die pas na haar veertigste fotografielessen nam.

‘Ook op de academie verwonderen mensen zich er iedere keer weer over als ik zeg dat ik geen kunstopleiding heb gevolgd. Van de referenties die volgens hen in mijn werk zouden zitten, heb ik meestal nog nooit gehoord. Ik had net een depressie achter de rug en zocht een manier om me te uiten. Sport interesseerde me niet, keramiek lag me niet en fotografie gaf me de kans alsnog mijn gevoelens te delen, en een handvat te bieden aan anderen die hetzelfde hadden meegemaakt en ook geen woorden vonden om hun naasten te vertellen hoe ze zich toen voelden.’ Dat leidde tot haar eerste project Mindscapes.

Toen al was duidelijk dat de nacht altijd deel zou uitmaken van haar fotografie. ‘Voor mijn tweede reeks La Brise d’Ostende, die geïnspireerd was door Léon Spilliaert, heb ik wat meer licht en kleur toegelaten. Hij schilderde veel nachttaferelen, maar er was altijd wel ergens een lichtbron in zijn schilderijen aanwezig.’ Het bood de somberte hier en daar wat tegengas. The Gathering Dark gaat voort op hetzelfde elan. Ruisende bomen baden in het mysterie van de invallende nacht. Laaghangende klapprozen ademen een ongeïnteresseerde indruk uit, tot blijkt dat hun schaduwen niet kloppen. Maar uiteindelijk vat een bezoek aan een ondergrondse parkeergarage, vaste prik op haar nachtelijke trips, met details van een trapleuning, een Daikin-toestel en een waterplas misschien nog het best de sfeer samen van haar werk dat diepgang zoekt in de banaliteit.

Lees ook

